

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **nezl. M. V.**, narozena dne X
zastoupena matkou H. V.
obě bytem X
právně zastoupena advokátem Mgr. Miroslavem Kadlecem
sídlem Zakšín 4, 472 01 Dubá

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2018, č. j. MPSV-2018/113405-912,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2018, č. j. MPSV-2018/113405-912, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni k rukám jejího právního zástupce, Mgr. Miroslava Kadlece, advokáta, náhradu nákladů řízení ve výši 4 719 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobou odeslanou dne 9. 8. 2018 Městskému soudu v Praze a následně postoupenou usnesením ze dne 14. 8. 2018, č. j. 13 Ad 22/2018-15, Krajskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému, se žalobkyně domáhá zrušení shora uvedené rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v P. (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 22. 11. 2017, č. j. 7156/2017/MHR (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým

rozhodnutím byl žalobkyni ode dne 1. 11. 2017 odejmut příspěvek na péči podle § 14 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění účinném do 31. 12. 2018 (dále jen „zákon o sociálních službách“).

2. Žalobkyně v žalobě obsáhle shrnula průběh správního řízení a poukázala na pochybení v postupu žalovaného. Nejprve upozornila na rozpor mezi posudkem ze dne 30. 10. 2017 vypracovaným posudkovou lékařkou Okresní správy sociálního zabezpečení M. B. v řízení před prvostupňovým orgánem (dále jen „posudek OSSZ“) a posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v P. ze dne 21. 2. 2018 (dále jen „posudek PK MPSV“) vypracovaným v rámci odvolacího řízení. Oba posudky se shodly v tom, že žalobkyně nezvládá dvě základní životní potřeby, přičemž jedno z nich je „stravování“. Posudek OSSZ však druhou ze žalobkyní nezvládaných základních životních potřeb shledal „péči o zdraví“, zatímco posudek PK MPSV základní životní potřebu „osobní aktivity“, aniž by byl uvedený rozpor nějak objasněn. Dne 23. 5. 2018 byl PK MPSV vypracován další posudek (dále jen „doplňující posudek“), ani ten však rozpor nevysvětlil, protože jen bez dalšího setrval na závěrech původního posudku PK MPSV. Z kontextu žaloby přitom vyplývá, že žalobkyně má za to, že nezvládá všechny tři zmíněné základní životní potřeby, tj. jak osobní aktivity a stravování, tak i péči o zdraví.
3. Žalobkyně dále namítala, že jí nebyla stanovena lhůta k vyjádření se k doplněným podkladům pro vydání rozhodnutí, tedy k doplňujícímu posudku. Přesto žalobkyně po zaslání posudku z opatrnosti podala vyjádření, nicméně rozhodnutí žalovaného bylo vydáno a doručeno v den odeslání tohoto vyjádření, takže jej již nezohlednilo. Došlo tak k porušení práva žalobkyně na spravedlivý proces.
4. Žalovaný dle žalobkyně také v důsledku neodstranění vzájemných rozporů mezi posudky rozhodoval na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Také samotný posudek PK MPSV byl zpracován na základě neúplných informací o zdravotním stavu žalobkyně a dalších rozhodných okolnostech pro posouzení případu, protože v posudku je v rozporu se skutečností uvedeno, že žalobkyně užívá pouze v. D. Žalobkyně zdůraznila, že kromě v. D. užívá také přípravek M. P. A., a to pravidelně a na základě lékařského předpisu, a dále lék V. Nejde přitom o potravinový doplněk, ale o léčivý přípravek – přípravek specializované péče, což posudek PK MPSV pomíjí. To podle žalobkyně vyplývá z ustanovení § 15 odst. 10 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“), § 39 vyhlášky č. 376/2011 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen „vyhláška č. 376/2011 Sb.“), a konečně § 1 odst. 2 a 3 vyhlášky č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití (dále jen „vyhláška č. 54/2004 Sb.“). Potřeba pomoci druhé osoby při užívání léčivého přípravku musí být podle žalobkyně hodnocena jako nezvládání základní životní potřeby péče o zdraví, a nikoliv stravování.
5. Posudek OSSZ i posudek PK MPSV neobsahují dle žalobkyně dostatečné závěry, ze kterých by bylo možno spolehlivě zjistit zdravotní stav žalobkyně a nesplňují požadavky stanovené metodickým pokynem ředitele odboru posudkové služby pro posudkové komise MPSV č. j. 2014/9245-721 (dále jen „metodický pokyn“), zejména pokud jde o posouzení schopnosti žalobkyně zvládat „osobní aktivity“ jako jednu ze základních

životních potřeb a požadavky na rozsah odůvodnění vypořádání se se všemi posudkově významnými údaji a vysvětlení rozdílného posouzení oproti posudku lékaře OSSZ. Podle žalobkyně též posudky odporují čl. 7 odst. 3 metodického pokynu, pokud u žalobkyně nepřihlédly k potřebě každodenní mimořádné péče jiné fyzické osoby.

6. Závěrem žaloby poukázala žalobkyně též na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož se žalovaný nevypořádal se žádnou námitkou žalobkyně, pouze na straně 5 uvedl, že se ztotožňuje s posudky PK MPSV a považuje je za úplné, objektivní a přesvědčivé. V této souvislosti žalobkyně odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 4160/16, který zdůraznil nutnost klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost posudku s tím, že posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření také nejprve zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a uzavřel, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný zabýval všemi namítanými skutečnostmi. Po vyhotovení obou posudků byla žalobkyni dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Doplnující posudek byl žalobkyni doručen dne 30. 5. 2018. Napadené rozhodnutí ze dne 7. 6. 2018 bylo vydáno dne 11. 6. 2018, žalobkyně měla tudíž dostatečnou lhůtu k vyjádření se. Posouzení zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči je věcí odborně medicínskou, v tomto se žalovaný obrátil na posudkovou komisi. Ta konstatovala, že při posouzení OSSZ nebyla správně aplikována posudková kritéria, pokud byla jako nezvládaná hodnocena základní životní potřeba „péče o zdraví“. Jediným léčebným prostředkem u f. je dodržování diety, což patří dle posudkových kritérií mezi úkony hodnocené při stravování, stejně jako podávání potravinových doplňků a vitaminů. Při doplňujícím posouzení dne 23. 5. 2018 bylo ještě konstatováno, že žalobkyně neužívá pravidelně žádné léky, jen 1x týdně v. D, je schopná reagovat na akutní zdravotní problém a sdělit ho dospělé osobě, nemá nařízeno dodržování žádného speciálního léčebného režimu – nepotřebuje tedy mimořádnou péči při základní životní potřebě „péče o zdraví“. Vzhledem k f. je jediným léčebným opatřením striktní dodržování diety, potřebuje tedy mimořádnou péči při základní životní potřebě „stravování“. Toto odůvodnění považuje žalovaný za objektivní a dostatečné. Žalobkyně nemá žádné zdravotní postižení, dohled nad dodržováním dietního režimu je hodnocen v rámci základní životní potřeby „stravování“. Dle názoru žalovaného byl zdravotní stav žalobkyně podrobně posouzen a objektivně vyhodnocen. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi a řádně zdůvodnila posudkové závěry, které formulovala. Žalovaný proto navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
8. Žalobkyně v replice zejména uvedla, že se o nově shromážděné podklady pro vydání rozhodnutí musela sama přihlásit. Navíc nestačí tyto žalobkyni tyto pouze zaslat a pak už jen vyčkat „vhodně“ dlouhou dobu, aniž by byla stanovena samostatným usnesením lhůta tak, aby byla realizována její práva ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). S žalovaným lze částečně souhlasit v tom, že posouzení zdravotního stavu je zásadně věcí odborně způsobilých osob. Nicméně i bez hlubší znalosti medicínské problematiky je zjevné, že vyhotovené posudky nejsou s to vyvrátit žalobkyní uváděné námitky, když si bez dalšího vysvětlení odporují. K právnímu posouzení věci je navíc příslušný žalovaný jako správní orgán, ten však na

posouzení části námitek zpochybňujících právní posouzení rezignoval a nijak se s nimi nevypořádal. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné.

9. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 15. 5. 2017 bylo z moci úřední na základě § 23 zákona o sociálních službách zahájeno správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku (a výše) dávky příspěvek na péči týkající se žalobkyně, do té doby pobírající příspěvek na péči coby osoba do 18 let věku závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I.
10. Podle záznamu o sociálním šetření ze dne 31. 5. 2017 je žalobkyně limitována ve svých aktivitách, při pobytech mimo domácnost a ve výběru školy a z důvodu puberty vyžaduje dohled nad příjmem potravy a přípravou stravy, přičemž je nutná její edukace o dodržování diety.
11. Podle posudku OSSZ žalobkyně nezvládá dvě základní životní potřeby: „stravování“ a „péči o zdraví“. Dle platné legislativy se u žalobkyně nejedná o žádný ze stupňů závislosti na péči druhých. V posudku je uvedeno, že vychází z dokumentace praktického lékaře pro děti, nález odborného lékaře a sociálního šetření. Žalobkyně trpí f. klasické formy s přísnou celoživotní dietou s nutností dodržování pravidel a léčby v C. m. v. Posudková lékařka zdůraznila, že žalobkyně je již ve vyšším věku (15,5 roku) a je odpovědná za dodržení režimu i diety. Příspěvek na péči není příspěvkem na dietu ani odškodněním, ale reálnou odměnou matky – pečující osoby – za eventuální konkrétně poskytovanou pomoc.
12. Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že příspěvek na péči byl žalobkyni počínaje datem 1. 11. 2017 odejmut. Odůvodnění je založeno na převzetí závěrů posudku OSSZ a výsledků sociálního šetření.
13. V odvolání žalobkyně nesouhlasila s tím, že jí nebylo uznáno nezvládání základní životní potřeby „osobní aktivity“, když je v nich nadále z důvodu svého onemocnění limitována. Jako příklad žalobkyně uvedla, že si musela zvolit gymnázium v místě pracoviště její matky, která jí na pracovišti ohřívá oběd v mikrovlnné troubě. Když žalobkyně, aby nevypadla z nového školního kolektivu na gymnázium, jela na lyžařský výcvik, její matka si musela vzít dovolenou, aby jí ve vedlejší hotelu zajišťovala celodenní stravování. Tím, že žalobkyně nezvládá samostatně stravování, není schopna se ani účastnit akcí ve školním kolektivu nebo ve sportovním klubu, natož aby mohla jet se sportovním klubem na zahraniční soustředění.
14. PK MPSV v posudku ze dne 21. 2. 2018 uzavřela, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby „stravování“ a „osobní aktivity“. Žalobkyně zvládá přiměřeně věku každodenní sebeobslužné úkony, neužívá pravidelně žádné léky (pouze 1x týdně v. D) a je schopná reagovat na aktuální zdravotní problém – sdělit ho dospělé osobě, nepotřebuje tedy mimořádnou péči při „péči o zdraví“. Je limitovaná kvůli stravě při všech svých aktivitách školních, sportovních i běžných volnočasových mimo domov, protože speciální dietu není mimo domov možno zajistit, potřebuje tedy mimořádnou péči při osobních aktivitách. V posudku OSSZ nebyla správně aplikována posudková kritéria, když byla jako nezvládaná hodnocena základní životní potřeba „péče o zdraví“. Jediným léčebným prostředkem u f. je dodržování diety, což patří dle posudkových kritérií mezi úkony hodnocené při stravování, stejně jako podávání potravinových doplňků a vitaminů.

Závěrem posudku bylo konstatováno, že žalobkyně není osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

15. Přípisem ze dne 26. 2. 2018 žalovaný žalobkyni vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ve lhůtě pěti pracovních dnů ode dne doručení tohoto přípisu. Žalobkyně následně reagovala podáním ze dne 8. 3. 2018, později dále doplněným, v němž poukazovala na rozpory mezi posudkem OSSZ a posudkem PK MPSV, které přitom oba vycházely z totožných vstupních dat. Závěr posudku PK MPSV podle žalobkyně odporuje hodnotícím kritériím uvedeným ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“). Navíc je odůvodnění tohoto posudku vnitřně rozporné, protože pokud konstatuje, že je žalobkyně schopná zvládat „péči o zdraví“ jen pod kontrolou dospělé osoby, nemůže být současně vysloven závěr, že je schopná tuto základní životní potřebu zvládat samostatně. Závěr, že podávání v. spadá pod základní životní potřebu „stravování“, pak podle žalobkyně představuje nepřipustně extenzivní výklad prováděcí vyhlášky. V zásadě žalobkyně argumentovala shodně jako v podané žalobě.
16. Žalovaný si vyžádal od PK MPSV doplňující posudek ze dne 23. 5. 2018, podle nějž nebyly shledány důvody pro změnu dřívějšího (21. 2. 2018) posudkového závěru. PK MPSV zopakovala, že žalobkyně neužívá pravidelně žádné léky, jen 1x týdně v. D, je schopná reagovat na akutní zdravotní problém a sdělit ho dospělé osobě. Nemá nařízeno dodržování žádného speciálního léčebného režimu – nepotřebuje tedy mimořádnou péči při základní životní potřebě „péče o zdraví“. Vzhledem k f. je jediným léčebným opatřením striktní dodržování diety, žalobkyně tedy potřebuje mimořádnou péči při základní životní potřebě „stravování“.
17. Přípisem žalovaného ze dne 24. 5. 2018 žalovaný žalobkyni vyrozuměl o tom, že obdržel doplňující posudek, v němž nebyly shledány důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru, a že již byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí o odvolání a skončeno dokazování. Přípis byl doručen do datové schránky právního zástupce žalobkyně téhož dne.
18. Podáním ze dne 29. 5. 2018 žalobkyně požádala o zaslání doplňujícího posudku. Doplňující posudek zástupce žalobkyně obdržel dne 30. 5. 2018.
19. Napadeným rozhodnutím doručeným zástupci žalobce dne 11. 6. 2018 v 11:26 hodin bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění žalovaný shrnul průběh správního řízení a ocitoval závěry posudku MPSV a doplňujícího posudku. Za žalobkyní nezvládané základní životní potřeby tudíž žalovaný považoval toliko „stravování“ a „osobní aktivity“. Závěrem pak konstatoval, že posudky považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé.
20. Dne 11. 6. 2018 ve 12:47 hodin bylo žalovanému doručeno vyjádření zástupce žalobkyně k podkladům rozhodnutí, v němž zejména poukázal na to, že doplňující posudek nic nového nepřináší, protože pouze opakuje skutečnosti uvedené již v předcházejícím

posudku a zcela pomíjí námitky žalobkyně proti posudku PK MPSV. Dle žalobkyně je zjevné, že se posudková komise zdravotním stavem žalobkyně zabývala pouze povrchně.

21. Soud poté, co ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a že napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., přezkoumal napadeného rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Soud přitom v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který existoval v době vydání napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
22. Podle § 7 odst. 1 věty první a druhé zákona o sociálních službách se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob.
23. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách má nárok na příspěvek osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, mimo jiné pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká.
24. Podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o sociálních službách se osoba do 18 let věku považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.
25. Podle § 9 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona o sociálních službách se u osoby do 18 let věku při posuzování stupně závislosti na pomoci jiné osoby hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: „mobilita“, „orientace“, „komunikace“, „stravování“, „oblékání a obouvání“, „tělesná hygiena“, „výkon fyziologické potřeby“, „péče o zdraví“ a „osobní aktivity“.
26. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách musí pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
27. Podle § 1 odst. 1 prováděcí vyhlášky se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1.
28. Podle § 1 odst. 2 a 3 prováděcí vyhlášky se schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s

ohledem na věk fyzické osoby. Při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se hodnotí tělesné struktury a tělesné funkce duševní, mentální, smyslové, oběhové, dechové, hematologické, imunologické, endokrinologické, metabolické, zažívací, vylučovací, neuromuskuloskeletální, včetně hrubé a jemné motoriky, a funkce hlasu, řeči a kůže, a to ve vztahu k rozsahu a tíži poruchy funkčních schopností.

29. Podle § 1 odst. 4 prováděcí vyhlášky se za neschopnost zvládání základní životní potřeby považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
30. Podle § 2 odst. 1 prováděcí vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.
31. Podle § 2a prováděcí vyhlášky platí, že pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
32. Podle přílohy č. 1 prováděcí vyhlášky jsou základní životní potřeby „stravování“ a „péče o zdraví“ vymezeny následujícím způsobem:
- d) Stravování: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
 - h) Péče o zdraví: Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
33. Podle § 36 odst. 3 správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. To se

netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

34. Soud v první řadě konstatuje, že napadené rozhodnutí shledává v klíčové části nepřezkoumatelným. Tuto nepřezkoumatelnost rozhodnutí soud neshledává v tom, že napadené rozhodnutí doslovně přebírá odůvodnění vyslovené v posudcích posudkové komise, aniž by k nim v zásadě něco dodalo. V takovém případě je podstatné, zda přílehlavou odpověď na vznášené námitky obsahují alespoň tyto posudky, s jejichž důvody se žalovaný ztotožnil. Avšak ani PK MPSV, jejíž závěry žalovaný plně převzal, se důkladně námitkami uplatněnými žalobkyní v průběhu řízení nezabývala. Napadené rozhodnutí tak postrádá důvody, na základě nichž byly shledány námitky žalobkyně nesprávnými.
35. S tímto do jisté míry souvisí i skutečnost, že žalovaný nepostupoval v duchu § 36 odst. 3 správního řádu, což žalobkyně ostatně namítala i v podané žalobě. Citované ustanovení garantuje účastníkům řízení možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Po vypracování posudku PK MPSV žalovaný zcela v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměl žalobkyni o tom, že byly shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí a že má možnost se v konkrétně stanovené lhůtě (pěti pracovních dnů) k nim vyjádřit. Na základě nesouhlasné reakce žalobkyně považoval žalovaný za potřebné vypracování doplňujícího posudku. Správní řízení tak bylo doplněno o nový podklad. Poté, co jej žalovaný obdržel, vyrozuměl žalobkyni o tom, že byl pořízen doplňující posudek se stejným závěrem a že se v řízení pokračuje. Žalobkyně však již nebyla nijak informována o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí tak, aby měla možnost na ně reagovat a současně jí za tím účelem nebyla stanovena konkrétní přiměřená lhůta.
36. Soud se přitom ztotožňuje se závěrem Městského soudu v Praze, který v rozsudku ze dne 17. 12. 2013, č. j. 8 A 135/2013-38, konstatoval: „*Jestliže se jedná o poměrně složitou věc, je nepochybně potřeba, aby tomu odpovídala i délka doby (§ 71 správního řádu z roku 2004), která je stanovena účastníkům, případně dalším osobám, k tomu, aby se mohli s podklady pro rozhodnutí seznámit a případně se k nim vyjádřit. Pokud by správní orgán takovou dobu buď nestanovil vůbec, což by bylo v rozporu se zákonem, nebo by ji stanovil nepřiměřeně krátkou, nepochybně by tím mohl účastníky řízení a další osoby zkrátit na jejich procesních právech.*“ Povinnost správního orgánu stanovit účastníkům lhůtu k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí vyplývá rovněž z odborné literatury (srov. např. Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, či Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, a v nich komentované ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu).
37. S ohledem na ústavní princip právní jistoty a s ním spojené obecné zásady správního řízení vymezené zejména v ustanoveních § 4 odst. 2 až 4 správního řádu je nepochybné, že lhůta měla být žalovaným stanovena v každém případě. Nelze v tomto světle akceptovat argumentaci žalovaného, že v případě následně vydaného napadeného rozhodnutí měla žalobkyně dostatečně dlouhý čas k reakci. Žalobkyně, která zaslala své vyjádření shodou okolností v den vydání napadeného rozhodnutí, byla zkrácena na svých procesních právech, jelikož nemohla žádným způsobem tušit, kdy žalovaný přistoupí k vydání rozhodnutí. Byť nelze vyloučit, že relativně krátké vyjádření odeslané až po doručení napadeného rozhodnutí, bylo sepsáno teprve po jeho vydání, žalobkyně vždy může poukazovat na to, že při neexistenci lhůty pro její úkon využívala dostupný čas ke

shromažďování podkladů pro své vyjádření a čekala, zda ji žalovaný vyrozumí o právu vyjádřit se k podkladům a stanoví jí k tomu lhůtu. Bylo jen v zájmu žalovaného, aby rozsah procesních práv žalobkyni jasným způsobem vymezil, a pokud tak neučinil, nelze považovat podání žalobkyně za opožděné, zejména když nebylo zasláno ani s takovou prodlevou (např. v řádu měsíců), že by snad bylo možno dovozovat, že se jedná o akt zneužití práva. Je tak zjevné, že žalovaný za dané procesní situace byl povinen vyčkat na vyjádření žalobkyně, nebo jí k němu měl dodatečně stanovit lhůtu. Jestliže tak neučinil, lze mu vytýkat, že v napadeném rozhodnutí nijak nereagoval na podání žalobkyně ze dne 11. 6. 2018. V konečném důsledku však tato samotná vada na zákonnost rozhodnutí vliv neměla. Je tomu tak proto, že toto podání žalobkyně žádné nové podstatné argumenty neobsahovalo (a to proto, že nové argumenty nelze nalézt ani v doplňujícím posudku, na nějž podání reagovalo). Problémem je, že však nebyly vypořádány ani dříve uplatněné argumenty.

38. Posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základních životních potřeb vymezených v příloze č. 1 prováděcí vyhlášky. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá, naopak je povinností lékařské posudkové služby tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27). K tomuto však s ohledem na výše uvedené dle soudu v předmětném případě jednoznačně nedošlo.
39. S ohledem na uplatněné argumenty byl žalovaný nucen především posoudit, zda zdravotní stav žalobkyně vyžadoval, aby brala jí zmiňované přípravky V. a M. P. A. (či jejich ekvivalenty; zde jde o odborné lékařské posouzení, resp. zjišťování skutkového stavu), zda tyto přípravky představují léky nebo jen doplňky stravy (zde jde spíše o právní posouzení), resp. zda jejich aplikace vyžaduje do té míry přesné dávkování, popř. načasování, a zda pochybení v jejich správné aplikaci je spojeno s natolik významnými dopady, že je třeba je hodnotit srovnatelně jako používání léků potřebných k dodržení léčebného režimu, popř. jako dodržování stanovených preventivních či léčebných opatření ve smyslu položky h) přílohy č. 1 k prováděcí vyhlášce (zde jde o směs odborného a právního posouzení), a konečně zda žalobkyně byla v posuzovaném období s ohledem na svůj věk a individuální schopnosti (včetně zmiňovaných komplikací spojených s obdobím pubertálního vývoje) v běžné a obvyklé kvalitě schopna tuto aktivitu zvládat (odborné lékařské posouzení). Tyto otázky byl povinen vyřešit a odůvodnit za pomoci PK MPSV v souladu se svou obvyklou správní praxí tak, jak ji definuje metodický pokyn a v něm obsažená ustanovení, na něž poukazuje žalobkyně. Naopak nebylo nezbytné podrobněji se zabývat základní životní potřebou „osobní aktivity“, resp. „stravování“, pokud byly uznány jako nezvládané. V tomto směru odvolací námitky ani žalobní body subjektivně žalobkyni neprospívají, neboť není jejím zájmem takové závěry zpochybňovat.
40. Ze shora provedené rekapitulace správního spisu a napadeného rozhodnutí je přitom zjevné, že žalovaný ani PK MPSV ke shora nastíněným otázkám souvisejícím se schopností zvládat základní životní potřebu „péče o zdraví“ nijak neargumentují, nevymezují k nim

učiněná skutková zjištění ani právní úvahy. Jen implicitně lze dovodit, že tuto problematiku podřazují pod základní životní potřebu „stravování“ s tím, že není samostatně zvládána, neposkytují však žádné vysvětlení, proč tomu tak má být. Takový postup ovšem zjevně není schopen dostát povinností správního orgánu vysvětlit, jak dospěl ke svým závěrům a proč námitky účastníka řízení jsou nesprávné či nepodstatné (§ 68 odst. 3 správního řádu), a zjevně neodpovídá standardu, jaký je v daných otázkách nezbytný i z pohledu judikatury Ústavního soudu (žalobkyní zmiňovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. III. ÚS 4160/16, vydaný v poměrech posuzování invalidity nepochybně stejnou měrou dopadá i na problematiku posuzování zvládání základních životních potřeb).

41. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí soud shledal nepřezkoumatelným, jsou podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. splněny podmínky pro zrušení napadeného rozhodnutí i bez jednání. V navazujícím řízení bude na žalovaném, aby znovu a důsledněji posoudil žádost žalobkyně a skutečně se vypořádal s uplatněnými námitkami. Své rozhodnutí žalovaný odůvodní přesvědčivým způsobem, v souladu se zákonem o sociálních službách a dle kritérií uvedených v prováděcí vyhlášce, přičemž při tom zejména zodpoví otázky nastíněné v odst. 39 tohoto rozsudku a v případě potřeby rozliší změny skutkového stavu v jednotlivých časových úsecích zkoumaného časového období ode dne odejmutí příspěvku na péči až do dne vydání nového rozhodnutí.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 4 719 Kč. Tuto částku tvoří odměna za tři úkony právní služby po 1 000 Kč [příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a repliky – § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)], spolu se třemi paušálními částkami jako náhradou hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. K tomu je třeba přičíst náhradu daně z přidané hodnoty ve výši 819 Kč odpovídající 21 % z předchozích částek, neboť právní zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. listopadu 2019

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce